

Pastýřské slovo k následujícím událostem, obracím se na Vás jménem všech pořadatelů svatoludmilských oslav.

Milí spolubratři v biskupské, kněžské a jáhenské službě, řeholnice a řeholníci, sestry a bratři - vy všichni, kteří tvoříte Boží lid naší partikulární církve, kterou je pražská arcidiecéze,

pro nás, ale i pro věřící dalších církví v České republice a dále i pro všechny občany je tento rok důležitý jako jubilejní rok od mučednické smrti sv. Ludmily. 16. září uplyne 1100 let od její mučednické smrti. Jde o zlomovou událost v dějinách naší země. Svatoludmilský rok byl vyhlášen 5. července 2020 na posvátném Velehradě, kde podle tradice měla být Ludmila pokřtěna se svým manželem knížetem Bořivojem, a bude ukončen slavnostní mší sv. slouženou papežským legátem kardinálem Christophem Schönbornem, vídeňským arcibiskupem, na Tetíně. Shodou okolností je kardinál Schönborn rodákem ze Skalky u Litoměřic nedaleko Mělníka, rodného místa sv. Ludmily.

Význam křtu knížete Bořivoje a jeho manželky Ludmily spočívá v tom, že tímto křtem v centrálním knížectví Přemyslovců se staly Čechy křesťanskou zemí. Doba christianizace totiž spadá do počátku sjednocování celé řady knížectví, v nichž se už předtím vyskytovali pokřtění muži. Tím je zároveň položen také základ českého státu, protože byl jako křesťanský znám jinými křesťanskými státy a velmocemi. Z toho pak plyne počátek naší národní identity stejně důležité jako identita státní.

Na tehdejší dobu dlouhý život (dožila se nejméně šedesáti let) sv. Ludmily byl kromobyčejně bohatý a dramatický. Narodila se jako dcera knížete Pšovana na Mělníce, nebo podle jiných pramenů v Lužici. Jako panna knížecího urození byla vykonavatelkou pohanského kultu. Přijetím křtu překročila hranici dvou odlišných civilizací a stala se tak branou, kterou náš národ vstoupil do nového náboženství.

Šťastné údobí jejího života nebylo dlouhé. Záhy ovdověla a brzo nato pochovala oba své syny, Spytihněva I. a Vratislava I., kterého zvláště milovala. Ujala se také výchovy nezletilého následníka trůnu Václava. Vskutku nám vychovala sv. knížete, našeho největšího vladaře, označovaného ihned po jeho mučednické smrti jako Dědic země české.

Ludmila se stala v době bezvládní regentkou, což bylo velmi obtížné, protože proti ní stála robustní osobnost druhé vdovy, kněžny Drahomíry, její snachy, Václavovy matky. Stálé soupeření o moc vedlo k nejasnému dvojvládní. Zkušená Ludmila si byla vědoma, že se Čechy stávají velmi zranitelnými, a proto se rozhodla odejít na svůj hrad Tetín a dát tím najevo svou rezignaci. Drahomíra si ovšem odchod vyložila právě opačně. Ludmila odešla na Tetín, aby odtud zaútočila na Vyšehrad. Ve snaze tomu zabránit, vyslala na Tetín okamžitě silný oddíl vojáků. Dnes se badatelé kloní k tomu, že chtěla Ludmilu zatknout a držet ji pod kontrolou na Vyšehradě. Ludmila však byla uškrcena normandskými vrahy, kteří pak prchli. Drahomíra tím byla zaskočena, dala je stíhat, ale marně. Zanedlouho bylo Ludmilino

narychlo pohřbené tělo na rozkaz knížete Václava přeneseno na Pražský hrad, kde odpočívá v později vystavěném klášteře sv. Jiří dodnes.

I když je pro nás svatoludmilský rok tak významný, nemůže nám to zastřít, že pro celou církev je daleko významnější událostí tohoto roku Mezinárodní eucharistický kongres. Vyjadřuje skutečnost, že hlavou církve je Ježíš Kristus, který naplňuje svůj příslib daný apoštolům: „Jsem s vámi až do konce světa“. Tato přítomnost, ale i možnost společenství s ním, pravým Bohem a člověkem je dána Eucharistií. Papež František napsal v encyklice *Laudato Si* tato slova: „...v tajemství vtělení se chtěl Pán dotýkat našeho nitra skrze úlomek hmoty. Nikoli shůry ale zevnitř, abychom se s ním mohli setkat v našem vlastním světě...“ Tento eucharistický kongres se koná v Budapešti ve dnech 5. až 12. září tohoto roku. Závěrečnou mši svatou bude slavit papež František v neděli 12. září, tj. mimochodem také svátek Jména Panny Marie, připomínka vítězství nad tureckou invazí u Vídně v roce 1683. Prosil bych, aby po tuto dobu na závěr mše sv. byla přednášena modlitba Mezinárodního eucharistického kongresu. Doporučuji též, aby ve čtvrtek 2. září byl, pokud je to možné, výstav Nejsvětější svátosti uzavřený již zmíněnou modlitbou. Na webových stránkách, facebooku, bude po dobu pěti dnů od 8. do 11. září uveřejňován výtah ze studie Papežského výboru pro mezinárodní eucharistické kongresy: „Všechna zřídla mé spásy jsou v tobě.“ Uvědomme si slova úvodu této publikace: „Účastí na Eucharistii se věřící utvrzují ve víře, obnovují svou křesťanskou identitu, prohlubují společenství s Kristem a s bratry.“ Doporučuji naši účast na tomto celosvětovém setkání.

V následujících dnech navštíví Svatý otec František Slovenskou republiku, s kterou nás spojuje 70. let společného života - ve státě, který se nazýval Československá republika a který byl založen také z iniciativy Čechů a Slováků, žijících především v USA. Nelze přitom nepřipomenout zásluhy P. Jozefa Murgaše, vynálezce bezdrátové telegrafie. Nesmíme zapomenout, že poutě ve svátek sv. Jana Nepomuckého v době první světové války daly našim předkům možnost, aby se sjednotili a vyjádřili svoji touhu a vůli vybudovat vlastní stát. Modleme se, aby tato návštěva splnila své poslání.

V Praze 26. srpna 2021

✠ Dominik kardinál Duka OP
arcibiskup pražský a primas český

Dodatek k pastýřskému slovu Dominika kardinála Duky z 26. srpna 2021

K praktickému prožívání letošních zářijových dnů uvádím:

- Bezprostřední příprava proběhne v našich kostelích, využijte modlitbu jubilea: „Tys pravá matka věřících české země“.
- Od 12. do 15. září lze sledovat krátké úryvky z Ludmilina životopisu na facebooku pražského arcibiskupství.
- v pátek 17. září lze konat ve farních kostelích křížovou cestu a využít při tom inspirující publikaci Petra Piňhy „Křížová cesta se sv. Ludmilou“.
- Srdečně vás všechny zvu na hlavní pouť na Tetíně 18. září. Bude konána na louce, takže počet účastníků nebude omezován.
- Stejně tak vás zvu i na Mezinárodní eucharistický kongres do Budapešti, kde však mnohá omezení budou.
- Mezinárodního eucharistického kongresu se účastní zástupci ČBK: arcibiskup Dominik kardinál Duka a biskupové Jan Vokál a Zdenek Wasserbauer.
- Papežské návštěvy v Šaštíně se účastní předseda ČBK arcibiskup Jan Graubner a řada biskupů z Čech a Moravy.
- Kardinál Dominik Duka se setká s papežem 14. září v Košicích, kde bude celebrovat mši sv. pro mládež na košickém stadionu Lokomotiva.

V Praze 26. srpna 2021

✠ Dominik kardinál Duka OP
arcibiskup pražský a primas český